Periodisk emnerapport for LATAM2506 og LATAM4506
Våren 2015
Tor Opsvik

Innledning og oppsummering

Emnet LATAM2506 gir en innføring i økonomisk utvikling i Latin-Amerika med fokus på 1900-tallet. Emnet er på 10 studiepoeng og har blitt gitt to ganger tidligere; høsten 2009 og høsten 2011. Undervisningen bestod av ti seminarer, det vil si 20 undervisningstimer, og all undervisning ble gitt av undertegnede. Eksamensformen på emnet var en mappe som bestod av to deler: En 2-timers klasseromseksamen og en skriftlig deloppgave på 5 sider (à 2300 tegn).

Emnet ble gitt som et såkalt heisemne, det vil si at det ble gitt sammen med masteremnet LATAM4506. Pensum var i utgangspunktet det samme for LATAM4506, men evalueringsformen var en lengre skriftlig oppgave, hvor tilleggslitteratur bør inngå, og ingen klasseromseksamen. Undervisningen besto av 6 timer veiledning i forbindelse med skriving av oppgaven, i tillegg til at LATAM4506-studentene også kan følge seminarrekka på LATAM2506.

Det var totalt 20 studenter opptatt til emnet våren 2014, hvorav 14 møtte opp til eksamen. Frafallet lå således på 30 %. Halvparten av de som møtte opp på eksamen kom fra studieprogrammet Europeiske og amerikanske studier. Studenter fra historie, samfunnsgeografi og samfunnsøkonomi var også representert blant studentene som tok eksamen.

For å evaluere emnet har studentene svart anonymt på et spørreskjema, hvor svarkategoriene var Svært uenig, Uenig, Verken-eller, Enig og Svært enig.
Kun 6 studenter har svart på evalueringsskjemaet, det vil under halvparten av de som møtte opp til eksamen. Oppmøte på seminarene svingte mellom 6 til 12 studenter.

Forutsatt at samme spørreskjema brukes for alle emnene ved ILOS, hadde fagansvarlige for enkeltemner hatt langt bedre mulighet til å tolke de innkomne svar på sitt emne hvis hun/han også fikk tilsendt på de aggregerte tallene, dvs hva som er gjennomsnittet for alle emner ved ILOS for hvert enkelt spørsmål.

Evalueringen slik den er gjennomført gir et ganske spinkelt datagrunnlag for å si noe om emnet. Men uansett kan følgende hovedkonklusjon trekkes: Evalueringen av undervisningen er ikke særlig god, og det er først og fremst dette aspektet som bør forbedres neste gang emnet gis. Kun to studenter var fornøyd med undervisningen, to svarte «Verken – eller», mens to svarte «Svært uenig».

Resten av evalueringspunktene må vurderes som tilfredsstillende med klare rom for forbedringer.

Av ukjent grunn foreligger det ikke skriftlige evalueringer fra Høst2009 og Høst2011, da emnet også ble holdt. Andre i fagmiljøet har imidlertid meddelt at evalueringene av LATAM2506 heller ikke da var særlig gode. Dette kan tyde på at det er krevende å få et emne om latinamerikanske økonomier til å fungere godt på ILOS. Dette kan skyldes avstanden mellom økonomifaget, som er den mest nomotetiske fagdisiplinen innenfor samfunnsvitenskapen, og den ideografiske tilnærmingen som naturlig nok preger områdestudier på HF.

Undertegnedes tolkning av tilbakemeldinger mottatt i løpet av semesteret er at den største utfordringen i emnet er formidling og forenkling av et fagfelt som ligger ganske langt fra den faglige tilnærmingen flertallet av studentene vanligvis er vant med.

1. Vurdering av pensum, undervisning, ressurser og infrastruktur, samt eksamen.

Bortsett fra undervisningen, som ikke fikk godt skussmål, ser emnet ut til å fungere greit på de andre punktene. To studenter fylte inn kommentarer i evalueringsskjemaet, og disse la vekt på at forelesers evne til å forklare ikke var god nok, og at undervisningen burde vært bedre strukturert. Utover dette gir svarene på evalueringen ikke informasjon om hva som eventuelt kunne forbedres.

	Svært ueinig	Ueinig	Verken - eller	Einig	Svært einig
Eg er fornøgd med undervisinga på emnet.	2	0	2	2	0

Pensum er lagt opp etter emnets ti seminarer, med definerte læringsmål for hvert seminar. Kurset har en lærebok, Patrice Franko: The Puzzle of Latin American Economic Development, som sammen med supplerende og utfyllende artikler dekker sju av ti seminarer. I tillegg er det et seminar om den økonomiske krisa i Argentina 2001, og et statistikkverksted hvor kurver og grafer står i fokus, med Excel som verktøy. Pensum inneholder også flere kapitler fra Røed Larsens «Alt du vil vite om samfunnsøkonomi, men aldri har våget å spørre om», som gir en lettlest innføring på norsk i noen grunnleggende problemstillinger og teorier innen samfunnsøkonomi.

Å bruke krisa i Argentina som case var vellykket, og bør således videreføres. Statistikkverkstedet bør antakelig utgå. Selv om det kan være svært nyttig for studentene, er antall undervisningstimer på emnet for lavt til å rekke å gjennomføre dette på en god måte.

Undertegnede mener pensum på kurset fungerer bra. Det er ikke spesielt omfattende hva sidetall angår, men dette veies opp av at det er mange tekster som er relativt vanskelig tilgjengelige.

Undertegnede og medsensor fikk under sensur inntrykk av at eksamensformen hadde fungert greit.

2. **Gir læringsutbytteformuleringene i emnebeskrivelsen en god beskrivelse av hva studentene skal kunne etter avlagt eksamen?**

Evalueringsskjemaet gir lite grunnlag for å besvare dette spørsmålet. Undertegnede mener at læringsutbytteformuleringene i emnebeskrivelsen er gode, men at de bør suppleres med læringsmål for hvert enkelt seminar, slik det er gjort i undervisningsplanen til emnet.

3. **Fungerer emnebeskrivelsen tilfredsstillende?**

Emnebeskrivelsen ser ut til å fungere tilfredsstillende, men bør forbedres når det gjelder eksamen. Ettersom klasseromseksamen er en ganske lite brukt eksamensform, kan emnebeskrivelsen inneholde mer informasjon om denne.

Emnebeskrivinga ga relevant og klargjerande informasjon om:

Svar fordelt på antall

	Svært ueinig	Ueinig	Verken - eller	Einig	Svært einig
Undervising og obligatoriske aktivitetar	0	0	0	5	1
Pensum	0	0	0	5	1
Eksamen	0	1	2	3	0

Når kun halvparten av studentene har fått en klar oppfatning av hva som forventes at dem i dette emnet, er det nærliggende å anta at dette skyldes mangler ved undervisningen og ikke emnebeskrivelsen.

	Svært ueinig	Ueinig	Verken - eller	Einig	Svært einig
Eg har fått ei klar oppfatning av kva som forventast av meg i dette emnet.	0	2	1	2	1

Emnet fungerer godt i emnegruppen det inngår i, og fagmiljøet har i møter lagt vekt på viktigheten av at det tilbys et kurs om økonomisk utvikling i Latin-Amerika i emnegruppen.

For øvrig mente et flertall av studentene at de hadde fått god oppfølging.

	Svært ueinig	Ueinig	Verken - eller	Einig	Svært einig
Eg har fått god oppfylging, rettleiing og relevante tilbakemeldingar frå lærar underveis i semesteret.	0	1	1	2	2

Fordelingen av karakterene på kurset var som følger:

	F	E	D	C	B	A	TOTALT
Antall	**0**	**0**	**1**	**7**	**4**	**2**	**14**
Prosent	**0%**	**0%**	**7%**	**50%**	**29%**	**14%**	**100%**

Karakterfordelingen tyder på et godt læringsutbytte, til tross for at studentene ikke var fornøyd med undervisningen.

4. Har du gjort noen endringer siden forrige periodiske evaluering? Hvilke?

Emnet har blitt kraftig omarbeidet siden forrige periodiske evaluering. Samme lærebok (Patrice Franko) har blitt beholdt, men ellers er resten av pensumet nytt. Nye læringsmål er formulert og den tematiske inndelingen av seminarene er også endret. Klasseromseksamen er utvidet fra 1 time til 2 timer, noe som dessverre medførte at lengde på den skriftlige innleveringen måtte reduseres til fem sider.

5. LATAM4506

Det var kun en student som tok LATAM4506. Erfaringene viser at pensum og undervisningopplegg også passet godt på masternivå, noe som tyder på at lista i hvert fall ikke er lagt for lavt når det gjelder det faglige nivået på LATAM2506. At en student fra masternivå deltok på seminarene var positivt for den faglige diskusjonen.

Min vurdering er at emnet fungerte godt som heisemne.

6. Forslag til forbedringer.

Arbeidet for å forbedre emnet bør først og fremst fokusere på å forbedre undervisningen, men vekt på å systematisere, forklare og trekke ut hovedpoengene i et pensum som er preger av økonomiske perspektiver, modeller og teorier som ligger utenfor «komfortsonen» til mange studenter på det humanistiske fakultetet.

Pensumet og undervisningsplanen med læringsmål for hvert enkelt seminar kan være et godt utgangspunkt for dette, men den kan selvsagt også forbedres.

Antall temaer på emnet kan antakelig med fordel reduseres noe, slik at man får bedre tid til fordypning i de temaene som blir gjennomgått. Forståelsen av økonomiske problemstillinger og perspektiver varierte blant studentene, og artikler av ulik vanskelighetsgrad om samme tema kan være en løsning i så henseende (Det er en slik tankegang som er bakgrunnen for at Røed Larsens bok er satt opp på pensum).